

Giuvens, frestgs, fits, athletics e plein forza

Ivo Orlik

Biars giuvens e giuvnas, sco era vegls e veglias han il sentiment, che quei regal dalla sanadad resti per adina. Las fins d'jamna festivar tochen la damaun, durmir 2–3 uras, la damaun avon luvrar in energy drink e Marlboro cotschnas. La giuventetgna ha il sentiment d'esser nunrumpeivla e ch'il mund giri mo entuorn ella.

Club enstagl baselgia, smarties enstagl la hostia e viver young wild and free enstagl da viver prudent. La gliend drova schon daditg buc pli igl agid da surengiu. Ei dat gie Instagram che benedescha l'olma, ei dat Tiktok che nutrescha nos patratgs ed ei dat Youtube che muossa la dretga via.

«Tgi drova schon dad x zatgi auter agid», tertgein nus, «jeu sun gie aunc giuvens e cun mei schabegia nuot.»

Gie, quei vai era schon fatg atras. Probabel sundel buc il sulet. Quei enconuscha forsa in ni l'auter. Onns en ed onns ora funcziuna tut semplamein da sez: scola, job, collegas, carriera, party, relaziuns, amur, temps liber.

E tuttenina. Gie tuttenina vegn ins malsauns. Ina greva grippa, ina ruttadira, forsa survegns in'attacca dil tschurvi, forsa long covid, forsa diabetes ni schiglioc x zatgei. Ei dat aschi biaras pusseivladas da daventar dad ina persuna sauna ad ina malsauna. E quei ei buc mo tier ils vegls, mobein era tier la giuventetgna.

Ed ord il nuot. Tuttenina. Gie tuttenina daventan caussas sco Tiktok, sortida, fashion, la veta selvadia e nunreligiusa secunda prioritad. Tut il bi e bien vegn mess dalla vart. Ei va mo pli per vegnir sauns.

Cun scher lu sil canapè, far giu nas cun grippa, ni duront ch'ins schai en letg cun ina malsogna, ni el spital cun zatgei gravond ... en quei mument patratgan biars vida Diu. Tuttenina eis el en nos patratgs, ni magari perfin en nos plaids, e lu schein nus: «O Dieus pertgiri, car Diu, fai mei puspei sauns. Jeu fagess tut persuerter. Fai schi bien, Diu, lai daventar mei sauns.»

Nus rugein tier ina pussonza pli gronda per spert puspei saver turnar el mintgadi. E duront ch'ins enquera igl agid tier Diu, sedamond'ins el medem mument, sche quei ei atgnamein ok, da rugar per vegnir sauns. Ins sedamonda, schebein Diu gidi tuttina, schebein el sappi, ch'ins roga normalmein buc. Ins spera ch'el smacchi giu in egl, e fetschi ins sauns. Pliras gadas schein nus lu: «Sch'jeu vegnel puspei sauns, lu vegn jeu era vinavon ad engraziar e rugar tier Diu. Jeu semigliurel.»

Il temps passa la finfinala, ed ins vegn el meglier cass puspei fits, frestgs e sauns. Ord la construcziun: «Sch'jeu vegn lu puspei fits, fetschel vinavon mias oraziuns», eisi vegniu nuot. Ins viva puspei ella veta electrizada e considerescha tut quei che vegn sco normal. Far oraziun tuschein nus sin damaun. Mirar netflix, gliez fagein nus oz.

Ed aschia vivin nus vinavon, entochen che la proxima grippa ni la proxima malsogna vegn. E lu vegn zacu la surproxima e la sursurproxima malsogna. E nus schein lu adina puspei il medem: «Oh, vess jeu mo schon rugau avon. Lu vess Diu segir pertgirau mei da quei mal. Vess jeu mo buc calau da far oraziuns tshella gada cura ch'jeu erel malsauns. Diu, fai mei sauns. Fai schi bien.»

* Ivo Orlik (29) frequenta actualmain il studi da scolast primar a Cuir. Ils davos dus onns ha el lavurà sco creative director en in'agentura da social media. Durant tschintg onns ha il Sursilvan lavurà tar RTR sco moderatur da radio e da l'emissiun Minisguard. Sper la lavur è Ivo activ en la musica rumantscha sco «Giganto».

* En collavuraziun cun RTR publitgescha la FMR adina en la davosa ediziun da gasetta da l'emna il «Pled sin via». Quel è alura era d'udir mintgamai la dumengia tar RTR, en l'emissiun «Vita e cretta».